

Demografisk analys

- Stadsledningskontoret, Statistik och analys

Göteborgs
Stad

Antal födda barn i Göteborg under 2000-talet

Hur har antalet födda barn utvecklats och varför?

Befolkningsutvecklingen för barn och ungdomar i Göteborg påverkas av hur många personer som flyttar till och från staden och av hur många barn som föds. Vi har i den här korta sammanställningen tittat på hur antalet födda barn utvecklats. En viktig slutsats är att både antalet kvinnor i de olika åldrarna som skaffar barn, samt deras benägenhet att skaffa barn det aktuella året spelar roll för hur många barn som föds.

- **Det senaste decenniet så har födelsetalen varit stabila på en historiskt sett hög nivå**
År 2010 föddes 7 857 barn i Göteborg, vilket är det högsta antal födda som staden haft. Under det senaste decenniet så har det årligen fötts mellan 7 500 och 7 900 barn vilket historiskt sett är höga födelsetal.
- **Det finns fler kvinnor i de barnafödande åldrarna, men färre skaffat barn**
Bakom de till synes stabila födelsetalen döljer sig två trender som gått emot varandra. Under de sista åtta åren så har antalet kvinnor i åldrarna 25–39 år ökat med 10 300 (+ 16 procent), samtidigt som den genomsnittliga periodfruktsamheten minskat från 1,88 till 1,59 barn per kvinna. Det finns alltså fler kvinnor i de barnafödande åldrarna, men deras benägenhet att skaffa barn har minskat.
- **Nedgången i benägenheten att skaffa barn har skett i alla befolkningsgruppen**
Svenska kvinnors fruktsamhet har minskat i snart ett decennium. Nedgången har varit bred och skett i nästan alla åldrar, inom de flesta befolkningsgrupper och i princip alla geografiska områden i Göteborg. Fruktsamhetsnedgången från år 2010 gäller framför allt de som ska föda sitt första eller andra barn.

Antalet födda barn påverkar snabbt förskoleverksamheterna

Hur många barn som föds ett visst år beror dels på hur många kvinnor som finns i de barnafödande åldrarna, dels på deras benägenhet att skaffa barn. Benägenheten att skaffa barn ett visst år mäts ofta genom det demografiska måttet periodfruktsamhet, som lite förenklat kan sägas mäta hur många barn som skulle födas per kvinna om barnafödandet skulle se ut som det gjorde det aktuella året.

Antalet födda barn påverkar snabbt förskoleverksamheterna då barnen som föds redan ett år senare kan vara aktuella för förskolan. År 2018, så finns det 34 300 barn i åldrarna 1–5 år i Göteborg. Om vi antar att flyttmönstren inte skulle ha påverkats av fler eller färre födda barn så kan följande räkneexempel göras. Om inte benägenheten att skaffa barn sjunkit, utan legat kvar på 2010 års nivå så hade det idag funnits 38 000 barn i förskoleåldrarna. Göteborg skulle då ha haft 3 800 (+ 11 procent) fler barn i dessa åldrar. Om man vänder på resonemanget och istället antar att antalet kvinnor i de barnafödande åldrarna inte hade ökat som de gjort sedan 2010, men fruktsamheten hade sjunkit så som den gjort, så skulle det ha funnits 2 600 (- 8 procent) färre barn i dessa åldrar jämfört med idag.

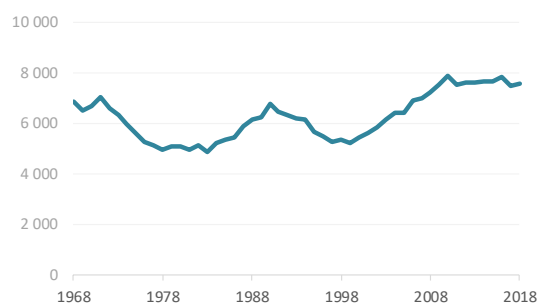
En viktig slutsats är att både antalet kvinnor i de olika åldrarna som skaffar barn, samt deras benägenhet att skaffa barn det aktuella året spelar stor roll för hur många barn som föds. Utöver antalet födda barn så tillkommer sedan barnfamiljernas flyttrörelser och tillsammans avgör dessa demografiska förändringsfaktorer hur många barn som kommer att bo i Göteborg de kommande åren. Under våren 2019 genomfördes en studie över [barnfamiljernas flyttningar](#), rapporten hittar du på vår hemsida.

Höga födelsetal de senaste 10 åren

Det vanligaste måttet för att mäta utvecklingen av barnafödandet från år till år är genom antalet födda barn. Antalet barn som har fötts i Göteborg har varierat över tid med toppar under 1960-talet och i början av 1970-talet, i början av 1990-talet och under den senare delen av 2000-talet. På motsvarande sätt har antalet födda barn varit nere på låga nivåer under 1980-talet och senast under mitten av 1990-talet. Dessa variationer, som påverkar befolkningens åldersstruktur och i sin tur vad som efterfrågas i form av exempelvis kommunal service, har varit desamma i stora delar av Sverige under perioden.

Födda barn i Göteborg 1968-2018

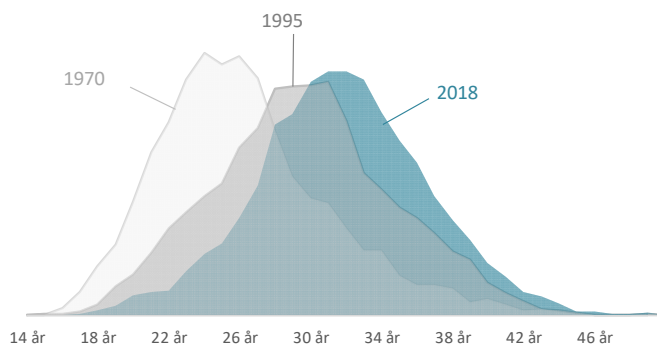

Källa: SCB med bearbetningar av Statistik och analys

År 2010 föddes det 7 857 barn i Göteborg, vilket är det högsta antal födda som staden haft. Under det senaste decenniet så har det årligen fötts mellan 7 500 och 7 900 barn och barnafödandet har legat kvar på historiskt sett höga tal.

Den fruktsamma perioden brukar i demografiska sammanhang definieras som 14–49 år. Under 2018 så var 88 procent av kvinnorna som fick barn 25–39 år. Samtidigt var bara 0,6 procent under 20 år och 5,6 procent av mammorna var 40 år eller äldre. De senaste decennierna så har medelåldern bland de som fått barn ökat. Ett skäl till att mödrarnas ålder ökat är att allt fler studerar på universitet och högskola. Nästan två tredjedelar av alla barn som föddes 2018 hade en mamma med eftergymnasial utbildning.

Födda barn efter moderns ålder

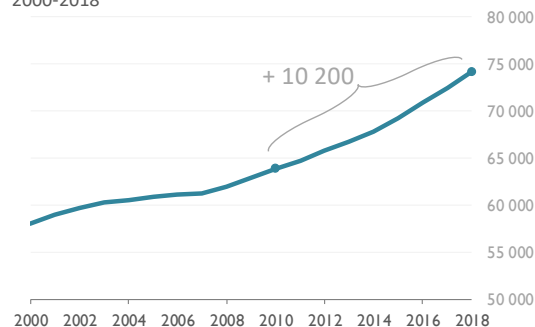

Källa: SCB med bearbetningar av Statistik och analys

Fler kvinnor i de barnafödande åldrarna, men färre skaffar barn

När de till synes stabila födelsetalen det senaste decenniet bryts ner så synliggörs två trender som gått emot varandra. Under 2018 föddes nästan 9 av 10 barn i Göteborg av en mamma som var 25–39 år och i dessa åldrar fanns det 74 100 kvinnor. Under de senaste åtta åren så har antalet kvinnor i dessa åldrar ökat med 10 200 (+ 16 procent) samtidigt som fruktsamheten minskat från 1,88 till 1,59 barn per kvinna. Det finns alltså fler kvinnor i de barnafödande åldrarna, men färre skaffar barn för tillfället.

Antal kvinnor 25-39 år i Göteborg 2000-2018

Källa: SCB med bearbetningar av Statistik och analys

Flyttningarnas inverkan

Flyttrörelserna till och från Göteborg avseende kvinnor i de barnafödande åldrarna har varit stora, men in- och utflyttningen har varit ungefär lika stora. Under åren 2010–2018 så har Göteborg tappat 8 200 kvinnor i åldrarna 25–39 år via flyttningar till och från övriga Sverige, medan 8 300 fler kvinnor har invandrat än vad som utvandrat i dessa åldrar. De årliga flyttströmmarna av kvinnor i dessa åldrar har alltså i princip tagit ut varandra.

Ökningen av kvinnor sedan år 2010 beror istället på att årskullarna som kommit in i åldersgruppen varit större än de årskullar som blivit äldre och lämnat åldersgruppen. Det här är i stor utsträckning ett resultat av att Göteborgs unga befolkning ökat under en lång tid.

Period- respektive Kohortfruktsamhet

När man pratar om födelsetal och vill titta på hur benägenheten att skaffa barn utvecklas så används ofta den summerade **periodfruktsamheten** som mått. Lite förenklat kan det sägas mäta hur många barn som skulle födas per kvinna om barnafödandet skulle se ut som idag. Måttet varierar över tid och beror på benägenheten att skaffa barn i olika åldrar.

Ett annat sätt att mäta barnafödandet är att titta på den så kallade **kohortfruktsamheten**. Man följer då hur årsklasser av kvinnor föder barn under hela sin barnafödande period, exempelvis hur många barn per kvinna som fyrtinglisterna fick.

Trots att den årliga periodfruktsamheten varierat en hel del så har kvinnor som fötts under 1900-talet i genomsnitt fått ungefär två barn per kvinna när den barnafödande perioden kunnat summeras. Det har alltså länge varit så att kvinnor och män anpassat **när** i livet de väljer att skaffa barn, men i genomsnitt har de svenska kvinnorna fått ungefär 2 barn per kvinna när barnafödandet kunnat summeras.

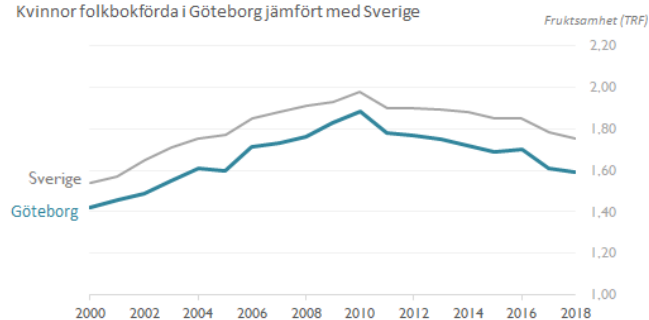
Svenska kvinnors periodfruktsamhet har minskat i snart ett decennium

Nedgången har varit bred och skett i nästan alla åldrar, i de flesta grupper i befolkningen och inom i princip alla geografiska områden i Göteborg. Fruktsamhetsnedgången från 2010 gäller framförallt de som ska föda sitt första eller andra barn. Fruktsamheten för tredje och fjärde barnet har legat på ungefär samma nivå under hela 2000-talet. Nedgången i fruktsamheten har varit oväntad. Det har tidigare funnits ett mönster där det fötts fler barn i ekonomiskt

goda tider och att barnafödandet skjutits på framtiden vid sämre ekonomiska tider.

Statistiska centralbyrån som ansvarar för Sveriges officiella befolkningsprognos har de senaste åren räknat med en uppgång i fruktsamheten. Det finns ingen enskild förklaring, men till exempel läget på bostadsmarknaden och osäkra regler för flykting- och anhöriginvandring kan i olika grad ha bidragit till att en del valt att inte skaffa barn.

Summerad fruktsamhet (TFR) 2000-2018
Kvinnor folkbokförda i Göteborg jämfört med Sverige

Källa: SCB med bearbetningar av Statistik och analys

Vad väntar framöver?

De stora födelsekullarnas som är födda under den så kallade babyboomen runt 1990 är nu på väg in i de åldrar som föder flest barn. Detta innebär att fler barn kommer att födas på grund av att antalet kvinnor ökar.

Däremot är det svårare att uttala sig om den framtida fruktsamheten. SCB räknar med att kohortfruktsamheten för kvinnor födda på 1970-, 80- och 90-talen kommer att ligga nära 2 barn per kvinna. För att detta ska kunna uppnås måste periodfruktsamheten stiga de närmaste åren, vilket också SCB räknar med. Om fruktsamheten stiger samtidigt som antalet kvinnor ökar kan antalet födda inom kort tid komma att öka snabbt.

Antalet födda är av stor vikt för planeringen av förskoleverksamheter då barnen redan ett år efter att de föds kan vara aktuella för förskolan.

Har du frågor kring statistiken?

Kontakta oss inom Statistik och analys: <mailto:statistisk.analys@stadshuset.goteborg.se>

Mer statistik hittar du via vår webbplats: <http://statistik.goteborg.se>